

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Pravna zgodovina
Course title: Legal history

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Enoviti magistrski študijski program Pravo		1.	1.
Integrated master study programme Law		1st	1st

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni predmet/ Obligatory course

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
50	30	25			105	7

Nosilec predmeta / Lecturer: Izr. prof. dr. Katja Škrubej/ Associate Prof. dr. Katja Škrubej

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lectures: Slovensko/ Slovenian
Vaje / Tutorial: Slovensko/Slovenian

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Pogoj za pristop k izpitu je izdelava kratke seminarske naloge na dano temo in njena ustna predstavitev v skladu z obveznimi navodili.

Kot pogoj za pristop k izpitu na prvi rok, mora študent na kolokviju doseči najmanj 40 % točk.

In order to be eligible to sit an exam, students must have previously completed a short written assignment on an assigned topic and presented it orally in accordance with the mandatory rules.

In order to be eligible to take the exam in the first examination period, student needs to attain at least 40 percent at the midterm written test.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

1. Razvoj prava v zgodovinskih okoljih
 - 1.1. Viri in metode
 - 1.2. Vrste prava po načinu nastanka: običajno pravo, postavljeno pravo, mnenja učenih pravnikov, pravo sodišč (judikatura in *usus fori*)
 - 1.3. Vodilne šole prava
2. Pravo v antiki: pregled glede na vrste prava in izbrane pravne tradicije (Mezopotamija, Grčija, Rim)
3. Zgodnji srednji vek
 - 3.1. *Leges et consuetudines gentes*
 - 3.1.1. *Dux gentis, patria gentis* in *ritus gentis*: Karantanija in Karniola
 - 3.1.2. Vpliv frankovske oblasti in državnega prava
4. Vrhunec patrimonializacije oblasti in pravnega partikularizma
5. Obdobje nove teritorializacije oblasti na stopnji »dežele«
 - 5.1. Proces nastajanja dežel kot novih politično-teritorialnih tvorb
 - 5.2. »Materia constitutionis« deželnih ročinov;
 - 5.3. Razvoj prava avtonomnih skupnosti
6. Obdobje zgodnje moderne države
 - 6.1 Stanovsko-monarhični dualizem
 - 6.2. Pluralizem pravnih virov
 - 6.3. Vladaarjeve norme: njihova pretežno intervencijska narava (npr. Redi za deželska sodišča; Gorske bukve)
7. Obdobje »absolutizma«
 - 7.1. »Materia constitutionis«: Pragmatična sankcija Karla VI.
 - 7.2. Dolg proces depatrimonializacije uprave in sodstva: primer Kranjske;
 - 7.3. Prehodno obdobje Ilirskih provinc;
 - 7.4. Vladaarjeva zakonodaja: njena nova načrtna in sistematična narava v kontekstu reform osebnega prava; davčnega prava (državni kataster); stvarnega prava: uvajanje zemljiške knjige;
 - 7.5. Projekti velikih modernih kodifikacij
 - 7.5.1 Vpliv nosilcev idej naravnega prava
 - 7.5.2. Proces kodificiranja kazenskega prava
 - 7.5.3. Proces kodificiranja civilnega prava: Obči državljanski zakonik
 - zatrjevani prelom z *ius commune*, odvzem formalne moči sodnim odločbam in običajnemu pravu;
 - vloga slovenskih pravnikov (Tomaža Dolinarja in Josipa Kranjca);
 - pomen prevajanja ODZ za razvoj sodobne slovenske pravne terminologije.
8. Obdobje od 1848 do razpada Avstro-Ogrske
 - 8.1. Program Zedinjene Slovenije in dunajska konstituenta 1848

1. Evolution of law in historical settings
 - 1.1. Sources and methods
 - 1.2. Categories of law according to origin: customary law, statutory law, doctrine, law of the courts (caselaw and *usus fori*)
 - 1.3. Leading schools of law
2. Law in Antiquity: overview as to categories of law and select legal traditions (Mesopotamia, Greece, Rome)
3. Early Middle Ages
 - 3.1. *Leges et consuetudines gentes*
 - 3.1.1. *Dux gentis, patria gentis* and *ritus gentis*: the barbaric kingdoms of Carantania and Carniola
 - 3.1.2. Influence of the Frankish law and government
4. The apex of the patrimonialisation of government and the rise of the legal particularism
5. The process of territorialisation of power and the rise of *terrae* (*Länder*)
 - 5.1. The process of forming a *terra* as a new political-territorial entities
 - 5.2. 'Materia constitutionis' of the Charters of Liberties
 - 5.3. Evolution of law in the scope of autonomous entities
6. Early modern Era
 - 6.1. Dualism of the Estates and the Monarch
 - 6.2. Pluralism of legal sources
 - 6.3. Legislation of the monarch: its interventionist nature (e.g. *Landgerichtsordnungen*; *Bergrechtbüchel*)
7. The age of "Absolutism"
 - 7.1. »Materia constitutionis«: Pragmatic sanction of Charles VI.
 - 7.2. The long process of depatrimonialisation of the administration and judiciary: the case of Carniola;
 - 7.3. The transitional period of the Illyrian Provinces;
 - 7.4. Legislation of the monarch: its novel nature, planned and systematic, in the context of the reform program regarding personal status; tax law (introduction of the centralised state land cadastre) and land law (gradual development of the state land registry);
 - 7.5. Modern codification programmes
 - 7.5. 1. The influence of the Natural law theories
 - 7.5.2. The codification of criminal law
 - 7.5.3. The codification of civil law: Austrian Civil law code (ABGB/ODZ)
 - the alleged breach with *ius commune*, the taking away of legal force from case-law and

8.2. Prvo in drugo ustavno obdobje
8.3. Beneški Slovenci 1866: med zgodovinsko avtonomijo in jezikovno-etničnim konceptom naroda;
8.4. Dvotirni sistem v zakonodaji in upravi
8.5. Vzpostavitev državnega pravosodnega sistema:
8.6. Razvoj novih pravnih panog
8.7. Razvoj posebnega »jezikovnega prava«
8.8. Ideje o trializmu in Majniška deklaracija 1917;
9. Prehodno obdobje Države Slovencev, Hrvatov in Srbov
9.1. Narodna vlada za Slovenijo
9.2. Naredba o celokupni vladi («Žolgerjeva ustava»)
9.3. Vzpostavitev slovenskega vrhovnega sodstva
10. Kraljevina SHS
10.1. Prehodno obdobje do Vidovdanske ustave
10.2. Vprašanje meja in mirovne konference
10.3. Šest pravnih ozemelj in sistemov sodišč
10.4. Ljubljanska in Mariborska oblast
10.5. Drugo ustavno obdobje po diktaturi kralja Aleksandra
10.6. Prizadevanja za poenotenje prava
11. Prehodno obdobje vzporedne oblasti med drugo svetovno vojno
12. Obdobje druge Jugoslavije
12.1. Obdobje 1945-1948: posnemanje sovjetske ureditve
12.1.2. Slovenska vlada 1945
12.1.3. Ustava FLRJ 1946 in Ustava Ljudske republike Slovenije 1947
12.1.4. Urejanje mejnih vprašanj
12.1.5. Podržavljanje gospodarstva
12.1.6. Politični sodni procesi
12.1.7. Novi instituti na področju javnega in zasebnega prava:
12.2. Obdobje 1948-1953: oblikovanje jugoslovanske različice socializma: pravni vidiki
12.2.1. Nov koncept pravosodja in kazenske zakonodaje: kazenski zakonik 1951;
12.2.2. Ustavna reforma 1953: družbena lastnina in samoupravljanje;
12.2.3. Tržaško vprašanje po mirovni pogodbi z Italijo
12.3. Razvoj od 1953 do 1974
- ustavna reforma 1963: »delovno ljudstvo« kot edini nosilec oblasti in samoupravljanje;
- položaj sodnikov in sodstva; položaj odvetnikov;

customary law;
- the influence of Slovene jurists (T. Dolinar, J. Krajnc);
- the importance of the translation of the ABGB for the development of modern Slovene legal terminology;
8. From 1848 until the dissolution of Austro-Hungary
8.1. The 'United Slovenia' Programme and the Vienna Constitutional Assembly of 1848;
8.2. First and second constitutional periods
8.3. Venetian Slovenes 1866: between historic territorial autonomy and ethnic concept of a nation;
8.4. The two-tier system of administration and legislation;
8.5. Formation of the state judiciary:
8.6. New branches of the law;
8.7. The evolution of special "language law"
8.8. Ideas on 'trialism' and the May Declaration of 1917
9. The transitory period of the State of Slovenes, Croats and Serbs
9.1. The National government for Slovenia
9.2. The "Žolger constitution"
9.3. The establishing of Slovene supreme judiciary
10. The Kingdom of Serbs, Croats and Slovenes
10.1. The transitory period until the Constitution 1921
10.2. The international borders and the peace conferences after WW I.
10.3. The Six "juridical territories" and judiciary systems;
10.4. The Ljubljana and Maribor provinces (*oblasti*)
10.5. The second constitutional period following the dictatorship of King Alexander
10.6. Efforts to bring about the unification of law
11. Transitory period of the parallel government (WW II).
12. The period of the second Yugoslavia
12.1. Period 1945-1948: reception of the soviet model of government
12.1.2. The Slovene Government of 1945
12.1.3. The Federal Constitution of 1946 and the Slovene Constitution of 1947
12.1.4. International borders: open questions
12.1.5. The processes of nationalisation of property
12.1.6. Politically motivated court trials
12.1.7. New legal institutions in the field of public and private law:
12.2. Period 1948-1953: formation processes of

12.4. Ustavna reforma 1974 - bistveno spremenjen položaj federacije; - samoupravljanje: podrobna in izčrpna ureditev; 12.5. Pobude za spreminjanje ustavnega sistema in preoblikovanje slovenskega pravnega prostora do 1991	the Yugoslav version of socialism: legal aspects 12.2.1. New concept of judiciary and of criminal law: Criminal code of 1951; 12.2.2. The Constitutional reform of 1953: the concepts of socially-owned property and self-management; 12.2.3. The peace treaty with Italy and the Trieste question 12.3. The period between 1953 and 1974 - constitutional reform of 1963: "working people" as the only formal political power holder and self-management; - position of judges and the judiciary; position of lawyers; 12.4. The Constitutional reform of 1974 - key changes in the Yugoslav federal concept; - extensive regulation: self-management; 12.5. Initiatives for constitutional change and reshaping of the Slovene legal arena by 1991

Temeljni literatura in viri / Readings:

Obvezna literatura/Core reading

K. Škrubej, *Pravo v zgodovini s poudarkom na razvoju na današnjem slovenskem prostoru (izbrani odlomki iz virov s komentarji)*. Ljubljana: GV, 2010 in več ponatisov.

S. Vilfan, *Uvod v pravno zgodovino*, Ljubljana, več ponatisov

S. Vilfan, *Zgodovinska pravotvornost in Slovenci*, CZ, Ljubljana 1996 (izbrana poglavja)

P. Vodopivec, *Od Pohlinove slovnice do prve slovenske države*, Modrijan, Ljubljana 2010 (izbrana poglavja)

P. Grossi, *Pravna Evropa*. Založba *Cf., Ljubljana, 2009 (izbrana poglavja)

Priporočena literatura/Recommended reading

S. Vilfan, *Pravna zgodovina Slovencev*, Slovenska Matica, Ljubljana 1961

K. Škrubej, »Courtroom oaths and patrimonial court in 18th-century Carniola: vestiges of "ius proprium" and local autonomy : The case of the Estate of Vedes/Bled". *Lex localis*, jul 2012, letn. 10, št. 3, str. 203-228.

K. Škrubej, »Slovenes, Austrians and the ABGB: from pluralistic to monistic conceptions of law and identity«, v A. Polajnar Pavčnik (ur.) *Izročilo Občnega državlanskega zakonika*, str. 27-41, 2013.

U. Wesel, *Geschichte des Rechts in Europa: von den Griechen bis zum Vertrag von Lissabon*. München: Beck, 2010.

R. Westbrook, *A history of Ancient Near Eastern Law*. Brill, 2003.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Glavni cilj je uvesti bodoče pravnice in pravnike v poznavanje kompleksne narave prava v njegovem zgodovinskem razvoju in posebej temeljnih silnic, ki vplivajo na oblikovanje in razvoj prava v konkretnem prostoru in času.

The overall objective is to introduce the future jurists to the complexity of the law in its historic development, especially to the fundamental tendencies that influence the law's shape and form in the particular time and place.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študentke in študentje pridobijo temeljne predstave o razvoju države in državnih oblik, glavnih značilnostih posameznih obdobj v razvoju prava kot tudi osnovna znanja o razvoju glavnih pravnih panog. Ob tem bolj poglobljeno spoznava glavne vzroke za spreminjanje prava.

Študentke in študentje osvojijo poglobljeno razumevanje o vzrokih za spremenljivosti prava in pridobiti sposobnost za razmišljanje v abstraktnih pojmih s področja pravne zgodovine na temelju poznavanja bistvenih pravnih institutov v njihovi zgodovinski spremenljivosti, kot tudi osvojiti ključno terminologijo pravne zgodovine kot vede. Pomemben poudarek je posvečen tudi razvijanju sposobnost odkrivanja nasprotij in raznolikosti v razvoju prava in argumentaciji nasprotnojočih si stanj in tez.

Po opravljenih obveznostih bodo študentke in študentje sposobni izkazati razumevanje temeljnih pojmov in razvoj v evropski pravni zgodovini, še posebej prehod iz pluralističnega pojmovanja prava v pravni monizem v dobi modernih kodifikacij in zlasti po 1848 ter posledičnega razvoja partikularizma nacionalnih pravnih sistemov v Evropi še posebej v prvi polovici 20. stoletja, vzporedno s skupni tendencami razvoja v smeri parlamentarne demokracije.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

The students become equipped with the fundamental concepts of the development of state and state-like formations and the characteristics of the main periods in legal history, as well as with the basic knowledge of the development of the main branches of the law. In this respect, the course also has the role of the introduction to the study of the main legal fields

The students attain a better understanding of the causes for legal change and a refined capability of thinking in abstract legal categories, based on fundamental historic legal institutions, as well as the mastering of the key legal historical terminology. Important attention is given to the perfection of the ability to discern the contradictions and opposing tendencies in the legal development as well as to formulating arguments encapsulating them.

By the end of the course, students will demonstrate the understanding of fundamental concepts and developments in the European legal history, especially the transition from the pluralistic conception of law to legal monism in the era of modern law-codes, and especially after 1848, which resulted in the particularism of national legal systems in Europe especially in the first part of the 20th century alongside the overall common tendencies towards the evolution of parliament democracy.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Predavanja.

Vaje – analiza pravnih argumentov in njihovega družbenega ter zgodovinskega konteksta na podlagi historičnih pravnih virov v manjši skupini študentov, ki omogoča vključujočo, a osredotočeno interakcijo.

Seminar – individualna kratka pisna razprava na dano temo, s poudarkom na zgoščeni argumentaciji in samostojnem iskanju dodatnih virov in literature ter ustna predstavitev v skupini študentov z namenom debate in povratne informacije.

Govorilne ure.

Lectures.

Exercises – analysis of the legal arguments in their social and historical setting on the bases of the historic legal sources within a smaller group of students, which enables inclusive, yet focused interaction.

Seminar – individual short written coursework on the given topic, with the emphasis on a succinct argumentation and Independent search for additional sources and literature, followed by its oral presentation in a group for the purpose of debate and feedback.

Individual consultation (office hours).

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Pisni izpit	70%	Written exam
Ustni izpit	30%	Oral exam
Za pristop na ustni del je potrebno zbrati najmanj 40% točk na pisnem delu		Only those students who achieve at least 40 percent in written assessment are admitted to the oral part.
Izpit se oceni z ocenjalno lestvico od 5 - 10: od 6-10 (pozitivno) oziroma 5 (negativno); ob upoštevanju Statuta UL in pravil Pravne fakultete.		Assessment is on the scale 5-10: 6-10 (pass), 5 (fail), in accordance with the UL Statute and the rules of the Faculty of Law, University of Ljubljana.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. K. Škrubej, *Pravo v zgodovini s poudarkom na razvoju na današnjem slovenskem prostoru (izbrani odlomki iz virov s komentarji)*. Ljubljana: GV, 2016.
2. K. Škrubej, *Ritus gentis Slovanov v vzhodnih Alpah (Model rekonstrukcije pravnih razmerij na podlagi najstarejšega jezikovnega gradiva)*. Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana, 2002.
3. K. Škrubej. *La province de Carinthie d'après E. S. Piccolomini, De Europa, 1458/1490 : locus, populus, imperium dans une perspective diachronique*. V: GOJOSSO, Eric (ur.), VERGNE, Arnaud (ur.) *La province : circonscrire et administrer le territoire de la République romaine à nos jours*, Paris: LGDJ, 2010.
4. K. Škrubej, »Slovenes, Austrians and the ABGB: from pluralistic to monistic conceptions of law and identity«, v A. Polajnar Pavčnik (ur.) *Izročilo Občnega državlanskega zakonika*, 2013, str. 27-41, 2013.